

หัวพ่นไฟความเร็วสูง สำหรับเตาเผาเซรามิก

(High Velocity Burner For Ceramic Kiln)

โดย นาย บุญคุ้ม บุญณะโสภิต

หจก. พัทธ ออโตเมติก คอนโทรล

เตาเผาเซรามิก เป็นเครื่องจักรที่สำคัญมากสิ่งหนึ่งในกระบวนการผลิต เซรามิก ดังนั้นการให้ความสำคัญในการลงทุนสร้างหรือปรับปรุงเตาเผาจะส่งผลต่อการผลิตคือ

- ลดการสูญเสียจากการเผา
- เพิ่มกำลังการผลิต
- เพิ่มมาตรฐานในการผลิต(ลดความผิดพลาดเนื่องจากคน)
- เพิ่มความปลอดภัยในการใช้งาน
- การดูแล บำรุงรักษาน้อย
- ประหยัดเชื้อเพลิง

การที่จะได้เตาเผาที่มีคุณสมบัติดังกล่าวนี้ มีปัจจัยหลายอย่างที่น่าจะนอกเหนือจากการออกแบบเตา และ การเลือกใช้วัสดุคุณภาพความร้อนแล้ว ก็คือ การเลือกใช้ระบบควบคุมและหัวพ่นไฟ (Burner)

แต่ก่อนที่จะเข้าถึงรายละเอียดเรื่องระบบควบคุมนั้น ควรทำความเข้าใจในเรื่องระบบการเผาไหม้ภายในเตาเผาเซรามิกเสียก่อน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเผาไหม้นั้น มีอยู่ด้วยกัน 3 ปัจจัยด้วยกันคือ

1. ก๊าซเชื้อเพลิง หรือสารไฮโดรคาร์บอน
2. อากาศหรือออกซิเจน
3. ประกายไฟ หรือ ความร้อน

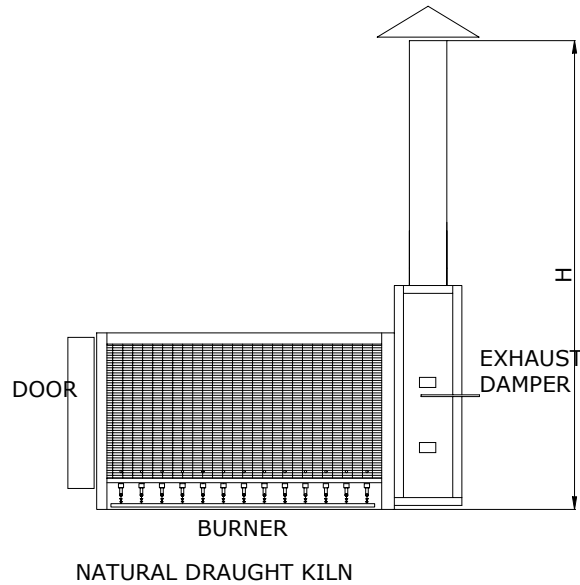
การเผาไหม้หรือการสันดาปนั้นจะขาดปัจจัยใด ปัจจัยหนึ่งในสามนี้ไม่ได้ และการเผาไหม้ที่มีประสิทธิภาพ สูงสุด หรือการเผาไหม้ที่ต้องการพลังงานความร้อนสูงสุดโดยที่ใช้เชื้อเพลิงน้อยที่สุด คือ อัตราส่วนผสมระหว่างเชื้อเพลิงกับอากาศที่เหมาะสม

การที่เอาอากาศเข้าไปในเตาเผาเพื่อให้เกิดการสันดาปนั้น จึงเป็นเทคนิคหนึ่งในการออกแบบเตา โดยการแบ่งประเภทของเตาเผาตามประเภทของการป้อนอากาศเข้าเตาเผาเซรามิกได้ดังนี้

เตาเผาแบบแรงอากาศธรรมชาติ(Natural Draught Kiln)

เตาเผาแบบนี้จะใช้ Burner ที่มีแรงดันก๊าซสูงเพื่อให้เกิดความเร็วของก๊าซที่ หัวฉีดให้มีความเร็วสูง เพื่อที่จะเหนี่ยวนำอากาศปฐมภูมิ (Primary Air) มาสันดาปกันที่ปากปล่อง Burner ที่เรียงอยู่ด้านข้างล่างของเตาเผาตามแนวยาวของรถเตา โดยที่ความสูงของปล่องเตานั้นจะทำให้

อากาศร้อนลอยตัวขึ้นไปในบรรยากาศเบื้องบน โดยที่ความสูงของปล่องนี้ จะสัมพันธ์กับความเร็ว

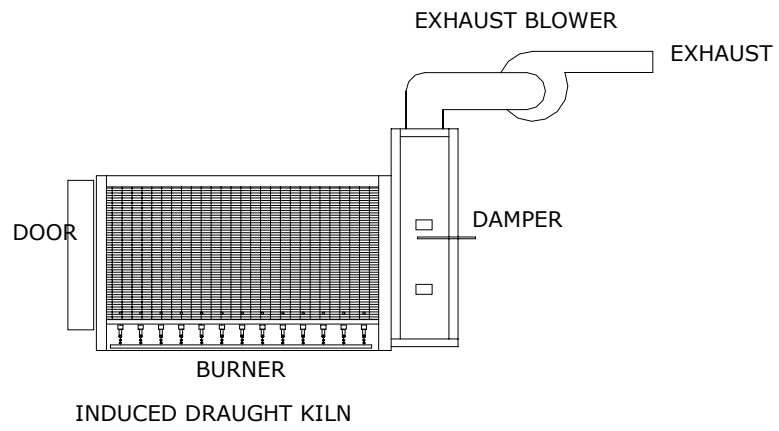
ของไอร้อนที่จะออกจากปล่อง

รูปที่ 1 เตาเผาเซรามิคแบบแรงดูดอากาศธรรมชาติ

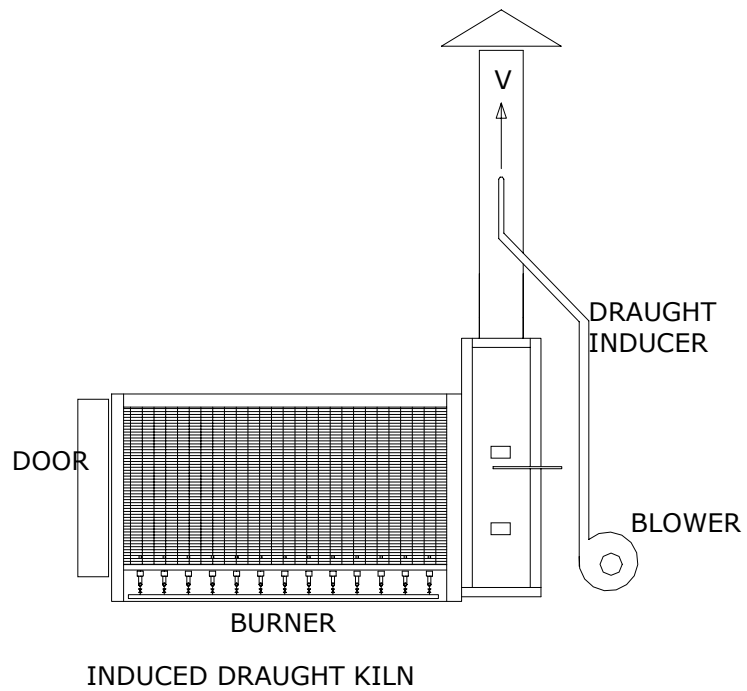
แรงลอยตัวของอากาศร้อนแบบธรรมชาตินี้จะทำให้อากาศบริเวณรอบเตาถูกดูดเข้าไปภายในเตาเรียกว่าอากาศทุติยภูมิ (Secondary Air) ซึ่งอัตราการไหลของอากาศที่เข้าเตานี้ก็จะขึ้นอยู่กับ อุณหภูมิภายในเตาที่จะมีผลต่อแรงลอยตัวในปล่องไอเสีย ความสูงของปล่องไอเสีย การปรับช่องไอเสีย (Exhaust Air Damper) การวางของในเตา ลักษณะระวางเตา ขนาดปล่องไอเสีย และลักษณะอากาศธรรมชาติในขณะนั้น

เตาเผาแบบแรงเหนี่ยวนำอากาศ(Induced Draught Kiln)

เตาลักษณะนี้ก็มีการทำงานเช่นเดียวกับเตาแรงอากาศธรรมชาติเพียงแต่จะใช้แรงดูดของ บั้ม หรือพัดลมที่ปล่องไอเสียให้มีแรงดูดอากาศร้อนจากภายในเตาแทนการให้มีการดูดแบบธรรมชาติที่ใช้ความสูงของปล่องไอเสีย

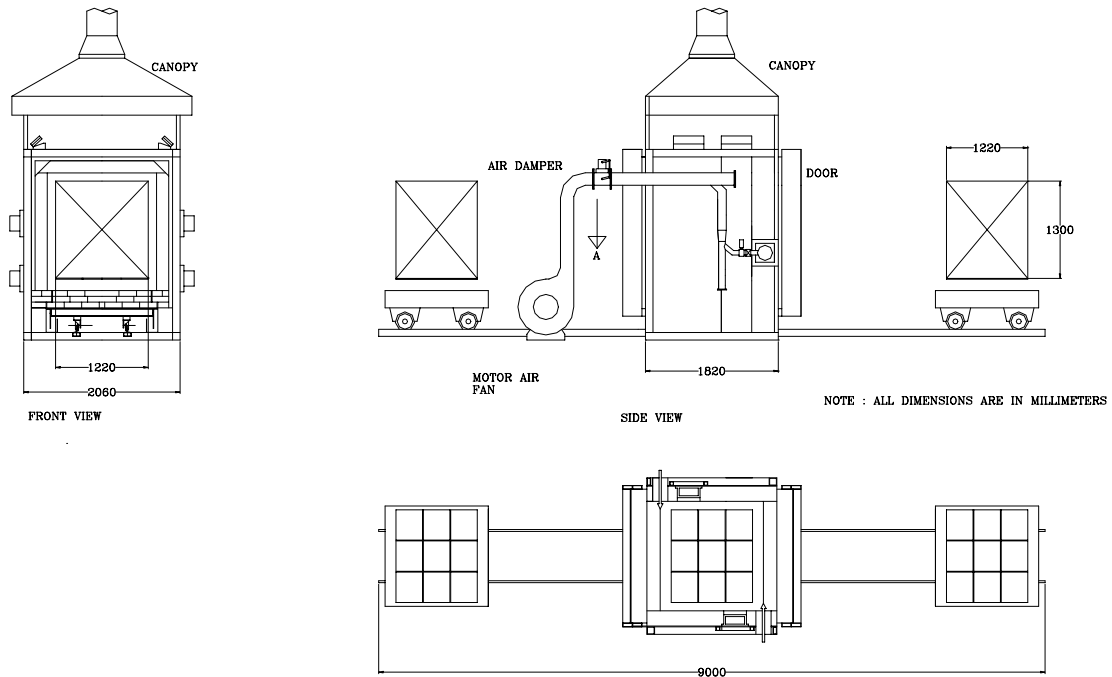
รูปที่ 2 เตาเซรามิคแบบแรงอากาศเหนี่ยวนำ (Induced Draught Kiln)

รูปที่ 3 อีกลักษณะหนึ่งของเตาเซรามิคแบบแรงอากาศเหนี่ยวนำ (Induced Draught Kiln)

เตาเผาแบบแรงอัดอากาศ(Forced Draught Kiln)

เตาเผาชนิดนี้จะใช้แรงอัดของอากาศที่อัดเข้าไปยัง Burner เพื่อให้มีการสันดาปแทนการที่ใช้

1300 C FORCED DRAUGHT GAS KILN

แรงดูดอากาศที่มาจากความสูงของปล่องหรือแรงพัดลมที่ดูดจากปล่อง

รูปที่ 4 เตาเผาแบบแรงอัดอากาศ(Forced Draught Kiln)

การเลือกใช้เตาแบบ แรงอัดอากาศนั้นจะส่งผลที่แตกต่างกับเตาแบบแรงอากาศธรรมชาติ ดังสามารถวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของเตาลักษณะนี้เปรียบเทียบกับเตาแบบแรงอากาศธรรมชาติได้ดังนี้

ข้อดี

- ประหยัดเชื้อเพลิง
- อุณหภูมิภายในเตาสม่ำเสมอ
- เวลาในการเผาเร็วกว่า
- ไม่ต้องมีปล่องไฟสูง
- ใช้ความดันก๊าซต่ำ
- สามารถใช้กับเตาขนาดใหญ่(ไม่จำกัดขนาด)

ข้อเสีย

- ต้องใช้ไฟฟ้าเข้ามาช่วย
- การบำรุงรักษาสูงกว่า
- ต้องมีระบบความปลอดภัยสูงกว่า
- ไม่สามารถหรือยากต่อการควบคุมแบบมือปรับ(manual)ต้องใช้ระบบควบคุมเตาแบบอัตโนมัติ
- ราคาสูงกว่า

หากมีการตัดสินใจที่จะใช้เตาแบบอัตโนมัติแล้วสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงต่อไป คือการเลือก Burner และระบบควบคุมเตาอัตโนมัติ โดยที่ลักษณะที่ดีของ Burner นี้ก็คือ

- ความเร็วเปลวไฟที่เหมาะสม (Proper High Velocity)
- แรงอัดอากาศต่ำ (Low Forced Air)
- อัตราลดเปลวไฟได้มาก (High Turn Down Ratio)
- มาตรฐานความปลอดภัยสูง (High Safety Standard)
- มลภาวะจากการเผาไหม้ต่ำ (Low Pollution)
- ความคงทนสูง และการบำรุงรักษาต่ำ(Low maintenance)

ความเร็วเปลวไฟที่เหมาะสม (Proper High Velocity)

ความเร็วเปลวไฟนั้นจะต้องเป็นความเร็วที่เหมาะสมกับการใช้งาน โดยที่จำเป็นจะต้องเป็น หัวไฟความเร็วสูง (High Velocity Burner) เนื่องจากจะต้องให้มีการเคลื่อนตัวของอากาศร้อนในลักษณะของการปั่นป่วน (Turbulent) ซึ่งจะทำให้มีการไหลวนของอากาศร้อนไปได้ทั่วทั้งเตา

แรงอัดอากาศต่ำ (Low Forced Air)

อากาศที่ต้องป้อนเข้า Burner นั้น เป็นอากาศที่ต้องใช้พัดลมแรงอัดสูง ซึ่งหากการออกแบบ Burner ที่มีแรงเสียดทานสูงก็จำเป็นต้องใช้แรงอัดอากาศที่มีกำลังมากขึ้น จึงต้องใช้กำลังของมอเตอร์พัดลมใหญ่ขึ้นทำให้ต้องสิ้นเปลืองค่าไฟฟ้ามากขึ้น

อัตราลดเปลวไฟได้มาก (High Turn Down Ratio)

อัตราการลดเปลวไฟนี้ก็คือ ความสามารถในการลดเปลวไฟให้ต่ำได้โดยที่เปลวไฟไม่ดับ เช่น กำลังของ Burner สูงสุดที่ 100 kW หากอัตราการลดเปลวไฟ เท่ากับ 5 ต่อ 1 หมายความว่าเปลวไฟสามารถลด ลงมาได้ 20 kW โดยที่เปลวไฟไม่ดับ

อัตราการลดเปลวไฟนี้มีความสำคัญคือ ความสามารถที่จะปรับอัตราการเพิ่มของอุณหภูมิในเตาให้มีอัตราการขึ้นช้า ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเริ่มเผา เนื่องจากชิ้นงานยังมีความชื้นสูงอยู่ และอาจจะทำให้ชิ้นงานระเบิดหรือแตกได้ จากการที่อุณหภูมิขึ้นเร็วเกินไป

มาตรฐานความปลอดภัยสูง (High Safety Standard)

ระบบการเผาแบบอัดอากาศ โดยใช้ High Velocity Burner นี้ ถูกพัฒนาโดยประเทศอุตสาหกรรม ตะวันตก ดังนั้นความปลอดภัยในการใช้ระบบนี้ มีการกำหนดเป็นมาตรฐานต่าง ๆ โดยที่มาตรฐานของยุโรป (European Standard) ก็เป็นมาตรฐานที่แพร่หลาย และได้รับการยอมรับสูง

ก่อนหน้านี้ประเทศไทยยังไม่มีผู้พัฒนาระบบนี้ขึ้นใช้เองในประเทศ เราจึงยังไม่มีมาตรฐานในส่วนนี้ที่เป็นของไทย แต่อย่างไรก็ตามการที่เราต้องการออกแบบขึ้นมาใช้เองนั้น เราควรยึดมาตรฐาน ที่เชื่อถือได้เป็นบรรทัดฐานในการออกแบบ และติดตั้ง

มาตรฐานทางด้านความปลอดภัยที่สำคัญที่ควรมาพิจารณาในการออกแบบนั้นมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

การระบายอากาศก่อนจุดเตา (Purge)

ควรจะต้องมีการระบายอากาศโดยให้พัดลมเป่าเข้าไปในเตาก่อนที่จะทำการจุดเตา โดยที่อากาศที่เข้าไปใหม่นี้ควรมีปริมาณมากกว่าปริมาณภายในของเตา ทั้งนี้เพื่อระบายก๊าซเชื้อเพลิงที่ตกค้างอยู่ในเตาทิ้งไปให้หมด

โดยทางปฏิบัตินั้นจะใช้ระบบควบคุมที่ตั้งเวลา และมีสวิทช์ความดันลม ที่ตรวจสอบว่ามีแรงลมพอหรือเปล่า

การจุดไฟ (Ignition)

ควรมีการจุดไฟที่เปลวไฟระดับแรกในเวลาทีปลอดภัย (Safety Time) ซึ่งปริมาณก๊าซที่เข้าไปในช่วงจุดไฟนี้ควรมีปริมาณน้อยเพียงเพื่อให้มีการสันดาปเริ่มต้นได้เท่านั้น หากสัญญาณตรวจสอบไม่พบเปลวไฟ ก็จะทำให้ปริมาณก๊าซที่ไม่ได้สันดาปสะสมในเตาจนมีปริมาณที่อันตราย การทำให้เกิดประกายไฟสำหรับเริ่มต้นการสันดาปที่นิยมใช้กันนั้น นิยมใช้หม้อแปลงแรงดันสูง (High Voltage Ignition Transformer) ที่มีแรงดันไฟฟ้าไม่น้อยกว่า 10,000 โวลท์

การตรวจสอบเปลวไฟ

การตรวจสอบเปลวไฟเป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างมากในระบบการเผาเตาแบบนี้ ถ้าหากตรวจไม่พบเปลวไฟระบบการเผาเตาจะต้องหยุดการ

จ่ายก๊าซเชื้อเพลิงทันที

วิธีการวัดเปลวไฟนี้มีอยู่หลายวิธี แต่ที่นิยมใช้กันก็คือ การตรวจสอบรังสี

เหนือม่วงของเปลวไฟ (UV Detector) และการตรวจสอบปริมาณ

อิเล็กตรอนของเปลวไฟ (Flame Ionization Detector)

การเลือกใช้โซลินอยด์วาล์ว

วาล์วที่เปิดปิดก๊าซด้วยไฟฟ้า ต้องเป็นวาล์วที่มีแรงเสียดทานในการไหล

น้อย แต่ต้องปิดการไหลได้อย่างสนิทโดยไม่มีการรั่วไหลของก๊าซที่เข้าไปใน

เตา และลักษณะการเปิด ก็ต้องใช้ชุดลวดโซลินอยด์ไปชนะแรงสปริงโดย

ตรง (Direct Operated Solenoid Valve) ในการออกแบบที่ให้น้ำใจใน

ความปลอดภัยนั้น อาจจะต้องใช้ โซลินอยด์วาล์ว ต่อกัน 2 ตัวให้ทำงาน

ซ้อนกัน

มลภาวะจากการเผาไหม้ต่ำ (Low Pollution)

มลภาวะจากการเผาไหม้นั้นเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่การที่เราสามารถลดมันได้ต่ำ
น้ำมันเป็นสิ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพของ Burner นอกเหนือจากนั้นมันยังช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
ได้ เมื่อเทียบการเผาไหม้ที่มีประสิทธิภาพต่ำ

ความคงทนสูงและการบำรุงรักษาต่ำ (Low Maintenance)

เนื่องจากการที่ Burner ลักษณะดังกล่าวมีอุปกรณ์หลายอย่างมาประกอบกันขึ้น ดังนั้น
การเลือกใช้อุปกรณ์ที่คงทนถาวร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ Burner สามารถใช้งานได้อย่างต่อ
เนื่อง เป็นระยะเวลาหลายปี

การเลือกใช้ Burner จากผู้ผลิตที่เชื่อถือได้ มีอะไหล่ราคายุติธรรม และ บริการหลังการ
ขายที่ดี จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกใช้ Burner ด้วย

*****